

Francija

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:

Francijas Republika
prezidentāla republika

Valsts iekārta:

franču

Valsts valoda:

Galvaspilsēta:

Parīze

Teritorija

Platība:

547 030 km²

Sauszemes robeža:

2889 km

Krasta līnija:

4668 km

Robežvalstis:

Andora 56,6 km, Beļģija 620 km, Vācija 451 km, Itālija 488 km, Luksemburga 73 km, Monako 4.4 km, Spānija 623 km, Šveice 573 km

Administratīvais iedalījums:

26 reģioni; no tiem 22 reģioni Francijā (starp tiem Korsikas "teritoriālā vienība") un 4 aizjūras reģioni, kuri sīkāk iedalās 96 Francijas departamentos un 4 aizjūras departamentos

Lielākās pilsētas:

Marseļa, Liona, Lille, Nica, Tulūza, Bordo, Nante, Tulona, Lansa, Strasbūra

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (01.01.2015):

66,1 milj.*

Pieaugums (2014):

3,7‰*

Reliģijas:

kristieši (pārsvarā Romas katoļi 63%-66%), musulmaņi 7%-9%, bez tiem jūdaisti, budisti**

Nacionālais sastāvs:

ķelti un romāņi ar ģermāņu, slāvu, ziemeļāfrikāņu, indoķīniešu un basku minoritātes asiņu piejaukumu. Aizjūras departamenti: melnā un baltā rase, mulati, austrumindieši, ķīnieši un Amerikas pirmiedzīvotāji**

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2015):

2,18 triljoni EUR*

IKP pieaugums (2015):

1,2%*

IKP uz vienu iedzīvotāju (2015):

39 000 EUR*

IKP (PPP) (2015):

2,5 trilj. EUR** (11. vieta pasaulē)

IKP (PPP) uz vienu iedzīvotāju (2015):

38 500 EUR** (39. vieta pasaulē)

Preču eksports (2015):

481,7 miljardi EUR*

Preču imports (2015):

507,2 miljardi EUR*

Eksporta partneri (2015):

Vācija 15,9%, Spānija 7,3%, ASV 7,2%, Itālija 7,1%, Beļģija 6,8%**

Importa partneri (2015):

Vācija 19,5%, Beļģija 10,7%, Itālija 7,7%, Nīderlande 7,5%, Spānija 6,8%, ASV 5,5%, Ķīna 5,4%, Lielbritānija 4,3%**

Eksporta produkti:

mašīnas un iekārtas, automašīnu rezerves daļas, lidmašīnas, plastmasas izstrādājumi, ķīmiskie produkti, farmācijas produkti, dzelzs un tērauda izstrādājumi, alkoholiskie dzērieni

Importa produkti:

mašīnas un mehānismi, to aprīkojums, transporta līdzekļi, jēlnafta, lidmašīnas, plastmasas izstrādājumi, ķīmiskā produkcija

Galvenās nozares:

mašīnbūve, ķīmiskā rūpniecība, metalurģija, aviorūpniecība, elektronikas ražošana, tekstilrūpniecība, pārtikas rūpniecība, tūrisms

Dabas resursi:

akmeņogles, dzelzsrūda, boksīts, cinks, urāns, antimons, arsēns, potaša, laukšpats, fluorīts, ģipšakmens, zivju resursi

* L'Institut national de la statistique et des études économiques, www.insee.fr

** Central Intelligence Agency, www.cia.gov

*** Banque de France, www.banque-france.fr

Ienākošās uzkrātās ĀTI (2015):	729,7 miljardi EUR***
Izejošās uzkrātās ĀTI (2015):	1,2 trilj. EUR***
Valūta:	eiro
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2015):	0,1%*
Bezdarba līmenis (2015):	9,9%*
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	33,33%

Papildus informācija

Tālsarunu kods:	+33
Interneta TDL:	.fr

Francija ir valsts, kuras kontinentālā daļa atrodas Rietumeiropā, bet pārējās teritorijas atrodas salās un citos kontinentos. Francijas kontinentālā daļa plešas no Vidusjūras līdz Lamanša kanālam un no Ziemeļjūras un Reinas līdz Atlantijas okeānam. Franči mēdz dēvēt kontinentālo daļu par *l'Hexagone* jeb sešstūri tās ģeogrāfiskās formas dēļ. Francijas nosaukums cēlies no latīņu val. vārda *Francia*, kas nozīmē „Franku zeme”.

Francija ir unitāra, daļēji prezidentāla republika. Tās galvenie ideāli ir apkopoti Deklarācijā par cilvēktiesībām un pilsontiesībām.

Francija robežojas ar Beļģiju, Luksemburgu, Vāciju, Šveici, Itāliju, Monako, Andoru un Spāniju. Ar Apvienoto Karalisti Franciju savieno Lamanša kanāla apakšzemes tunelis.

17.gs otrajā pusē Francija bija viena no varenākajām pasaules varām. 18.gs un 19.gs Francija ar zemēm Rietumāfrikā un Dienvidāzijā bija viena no lielākajām koloniālajām impērijām.

Francijai pieder teritorijas Ziemeļamerikā, Dienvidamerikā, salas – Karību jūrā, Indijas okeāna dienviddaļā, Klusajā okeānā un Antarktīkā.

Francijas kontinentālā daļa aptver 547 030 km² lielu teritoriju, bet kopā ar aizjūras departamentiem un teritorijām tā veido 674 843 km² jeb 0,45% no pasaules sauszemes kopplatības.

Francijas kontinentālā daļa iedalās 22 reģionos un 96 departamentos (starp tiem Korsika). Francijai pieder četri aizjūras reģioni un četri aizjūras departamenti (Gvadelupa, Martinika, Franču Gviāna, Reinjona). Kopējais departamentu skaits ir 100, kuri iedalās 341 rajonos, tie savukārt veido 4032 kantonus.

Francijas Republikai pieder arī 6 aizjūras teritoriālās vienības, viena *sui generis* teritoriālā vienība (Jaunkaledonija) un viena īpašā aizjūras teritorija. Šīs teritorijas neietilpst Eiropas Savienības ekonomiskajā zonā.

Francijas ainava ir daudzveidīga, piekrastes teritorijas ziemeļos ir līdzenumi, dienvidaustrumos ir Alpu kalni, dienvidu daļā ir Centrālo kalnu masīvs un dienvidrietumos - Pireneji. Pierobežā ar Itāliju Alpu kalnos atrodas augstākā virsotne Rietumeiropā – Monblāns (4807m).

Lielākās Francijas upes ir Luāra, Garonna, Sēna un Rona, kuras izmanto lauksaimniecības zemju apūdeņošanai un kuģošanai. Francijai piederošā sala Korsika atrodas Vidusjūrā starp Franciju un Itāliju.

Francijas īpašā ekonomiskā zona veido 11 milj. km² no okeānu kopplatības. Francijai pieder arī otra lielākā speciālā ekonomiskā zona, aptuveni 8% no pasaules speciālo ekonomisko zonu kopplatības.

Francijas ziemeļos un ziemeļrietumos ir mērens klimats, turpretī pārējā Francijas teritorijā klimatu ietekmē gan jūra, gan kalni. Dienvidaustrumos pārsvarā valda Vidusjūras klimats. Rietumos okeāna ietekmē ir liels nokrišņu daudzums, maigas ziemas un samērā siltas vasaras. Iekšzemē klimats ir kontinentāls ar karstām vasarām, aukstākām ziemām un nelieliem nokrišņiem.

Francijas galvaspilsēta ir Parīze un tā ir lielākā pilsēta Francijā un viena no lielākajām Eiropā. Pilsētā dzīvo aptuveni 1/6 valsts iedzīvotāju. Lionā un Marseļā iedzīvotāju skaits pārsniedz vienu miljonu. Francijas iedzīvotāju

skaits ir aptuveni 1/5 no Eiropas kopējā iedzīvotāju skaita. Apdzīvojuma blīvums ir 111 iedz./km². Francijā ir apmēram 4 miljoni imigrantu, lielākoties musulmaņi no bijušajām Francijas kolonijām Āfrikas ziemeļos - Marokas, Tunisijas un Alžīrijas. Daudzi darba meklētāji ierodas arī no Itālijas, Spānijas un Polijas.

Francija ir viena no ES dibinātājvalstīm un ar vislielāko valsts platību ES. Francija ir arī AN viena no dibinātājvalstīm. Tā ir arī ekonomisko lielvalstu grupas G8 un AN Drošības Padomes pastāvīgā locekle.

Francija ir augsti attīstīta industriāla valsts, kur ražo automašīnas, lidmašīnas, informācijas tehnoloģijas, elektroniku, ķīmiskos izstrādājumus, farmācijas produktus un modes preces.

Tā ir pasaulē visapmeklētākā valsts, kas gadā uzņem aptuveni 82 milj. tūristu.

Francijas dzelzceļa tīkls ir viens no garākajiem Rietumeiropā, aptuveni 31 840 km. Francijā ir uzbūvēts ātrākais vilciens pasaulē – TGV, kas var sasniegt 515 km/h. Francijā atrodas augstākas tilts pasaulē – Millau viadukts. Valstī atrodas aptuveni 478 lidostas un 10 starptautiski nozīmīgas ostas, no kurām lielākā ir Marseļas osta.

Visur pasaulē ir pazīstama franču kultūra, mode un ēdieni. Francijai ir liela loma starptautiskajā politikā, tā ir viena no Eiropas Savienības dibinātājvalstīm.

Daudzi Francijas iedzīvotāji ir pārcēlušies uz dzīvi pilsētās. Tomēr Francijas lauki ir saglabājuši savu savdabību ar dažādiem festivāliem, gadatirgiem un iknedēļas pārtikas tirdziņiem. Dzīve parasti notiek ap ciemata centru, kur cilvēki bieži satiekas, lai uzspēlētu franču nacionālo spēli *boules* (bumbu mešana).

